

Prehnittfunnet på Siso-anlegget i Sørfold

Prehnittstoff fra Siso-anlegget i Sørfold. Krystaller opptil 3cm.

Samling Norsk Bergverksmuseum, Kongsberg. Foto Gunnar Jenssen. Utsnitt øverst neste side.

Under sprengningen av en vanntunnel i Siso kraftanlegg i Sørfold kommune nord for Sulitjelma på slutten av 1960-tallet ble det gjort et mineralfunn av de sjeldne. På et nattskift kom det fram en druse med en åpning på ca 0,5x1 m med store gulgrønne krystaller. Drusa var helt ren slik at den gav et meget vakkert inntrykk. Anleggsarbeiderne boret og sprengte fram drusa. Stoffene havnet i forskjellige hjem, både på peishyller og i hage. Ingen visste sjeldenhet eller verdi. Stoffene ble tatt vare på i dekorasjonsøyemed.

Tilfeldighet gjorde at en av anleggsfolkene besøkte en steinsamler, og der ble han fascinert av en ametyststoff. Han ønsket å bytte til seg ametysten med en gulgrønn stein han hadde funnet. Samleren var først lite interessert, da han regnet med at det dreiet seg om en epidotfarget gneis eller noe lignende. Men da han fikk se stoffen som umiskjennelig var prehnitt med uvanlig store krystaller av god kvalitet, var han ikke sen om å bytte.

Senere kom den amerikanske mineralhandleren

Gary R. Hansen og konservator Bill Griffin fra Geologisk Museum på besøk hos denne samleren, og Hansen ble meget opptatt av prehnittstufen. Han fikk etter mye om og men kjøpt en annen stuff av anleggsarbeideren. Det viste seg da at anleggsarbeideren hadde delt den opprinnelige stoffen i to før det første byttet.

Denne stoffen havnet på museet i Oslo og ligger nå i utstillingen der.

Mineralsamleren hadde ut fra kontakten med Hansen blitt oppmerksom på kvaliteten og sjeldenheten av Siso-prehnitten. Han kontaktet derfor flere anleggsarbeidere og fikk hånd om flere prehnittstuffer, blant annet den fineste. Dette skjedde 1979-1985. Etterhvert er flere samlere blitt kjent med dette funnet, og mange har prøvd å få tak i en bit. Enkelte har lyktes, men ikke mange, for antallet gode stuffer som er kjent, er under tyve.

Prehnittkrystallene er av internasjonal toppkvalitet. Noen stuffer har også små krystaller av apofyllitt og svovelkis.

*Prehnitt fra Siso-anlegget i Sorfold.
Stuffbredde 12 cm. Privat eie.
Foto O.T. Ljøstad.*